

ŠILUTĖS LOPŠELIO-DARŽELIO „ŽIBUTĖ“ VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šilutės lopšelio-darželio „Žibutė“ (toliau – Mokykla) veiklos kokybės įsivertinimo tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) reglamentuoja Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo tikslą, uždavinius, principus, modelį ir jo taikymą.

2. Mokyklos Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2016 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. V-267 „Dėl mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodikos“ bei Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308, Švietimo įstatymo (2011) 37 straipsnio 5 dalimi, ES struktūrinių fondų projekto „Bendrojo ugdymo mokyklų įsivertinimo rodiklių atnaujinimas ir naudojimo jais metodikos/rekomendacijų sukūrimas“.

3. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas yra planinga veikla, sistemingas veiklos ir rezultatų naudojimo tyrimas, padedantis nustatyti, kaip pasiekiami strateginio, metinio veiklos planų tikslai, kokius tikslus gali kelti ateičiai, tobulinti veiklą geros mokyklos link.

4. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo paskirtis – vykdyti švietimo stebėseną: naudojantis apibrėžtomis sritimis, temomis ir veiklos rodikliais įsivertinti Mokyklos teikiamo švietimo būklę ir priimti pagrįstus sprendimus, laiduojančius Mokyklos veiklos tobulinimą, vadybinių sprendimų priėmimą, pedagogų kvalifikacijos tobulinimą, jų kompetencijų plėtojimą, ugdymo proceso kokybės ir aprūpinimo gerinimą atrandant ir patvirtinant vaikų ugdymo/si sėkmes bei tobulintinas sritis.

5. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

Platusis visuminis įsivertinimas – visų Mokyklos bendruomenės narių Mokyklos veiklos įsivertinimas pagal Bendrojo lavinimo mokyklos veiklos vertinimo lygių skalę, teikiantis informaciją apie Mokyklos veiklos kokybę, padedantis išskirti sėkmes ir tobulintinus dalykus.

Giluminis įsivertinimas – duomenimis grįstas pasirinktos Mokyklos veiklos problemos (vienos ar kelių sričių, vienos ar kelių temų, vieno ar kelių veiklos rodiklių) vertinimas.

Veiklos kokybės lygis – kiekybinė kokybės išraiška.

Veiklos sritis – Mokyklos veiklos kokybės aspektas, detalizuojamas temomis.

Tema – veiklos srities detalesnis, patikslinantis aspektas, apibrėžiantis Mokyklos veiklos kokybės kryptį.

Veiklos rodiklis – veiklos kokybės matmuo, kurio vertę nustato pati Mokykla.

Raktiniai žodžiai - lakoniškai apibūdinantys esminius rodikliui priskirtų Mokyklos veiklos aspektų kokybės kriterijus.

Iliustracija arba detalusis rodiklio aprašymas – pageidaujamas, idealus Mokyklos veiklos būvis, atitinkantis aukščiausią kokybę. Veiklos rodiklio lygio požymių aprašymas, sukuriantis prielaidas mokyklos savitumui ir ieškojimams atskleisti.

II SKYRIUS MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO TIKSLAS, UŽDAVINIAI, PRINCIPAI

6. Tikslai:

- 6.1. kurti Mokyklą, kaip nuolat savo veiklos kokybę įsivertinančią ir tobulėjančią organizaciją;
- 6.2. plėtoti duomenimis grįsto valdymo kultūrą Mokyklos;
- 6.3. skatinti bendruomenės kryptingą, į rezultatus orientuotą diskusiją apie gerą Mokyklą;
- 6.4. stiprinti bendruomenės narių įsipareigojimą ugdymo kokybei ir atsakomybę taikant įsivertinimą kaip kasdienę praktiką – savistabą, refleksiją, dialogą;
- 6.5. į Mokyklos tobulinimo procesus įtraukti visus bendruomenės narius, kitas suinteresuotas grupes.
7. Uždaviniai:
- 7.1. atrasti Mokyklos veiklos kokybės sėkmes bei trukdžius ir nustatyti tobulintinas sritis;
- 7.2. stiprinti bendruomenės narių tapatumo jausmą, atsakomybę už visos Mokyklos veiklos kokybę;
- 7.3. remiantis Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rezultatais, rengti ir koreguoti Mokyklos strateginius, metinius veiklos planus;
- 7.4. teikti Mokyklos bendruomenės nariams patikimą ir išsamią informaciją apie visų Mokyklos veiklos sričių kokybę;
- 7.5. didinti personalo kompetenciją, skatinti savo patirties refleksiją;
- 7.6. skleisti gerosios darbo patirties pavyzdžius bendradarbiaujant su kitomis švietimo organizacijomis;
- 7.7. stiprinti sistemingo įsivertinimo gebėjimus ir įrodymais grįstų sprendimų priėmimą;
- 7.8. atkreipti dėmesį į veiklos aspektus, lemiančius ugdymo šiuolaikiškumą ir kokybę;
- 7.9. pripažinti pedagogų meistriškumą ir gerąsias praktikas kaip tinkamus pavyzdžius pedagogų bendruomenės, Mokyklos kaip organizacijos mokymuisi;
- 7.10. sudaryti sąlygas visai Mokyklos bendruomenei, Mokyklos veikla suinteresuotiems partneriams sistemingai, argumentuotai ir rezultatyviai diskutuoti apie vaikų asmenybės ugdymą.
8. Atliekant Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimą remiamasi šiais principais: bendradarbiavimo, atsakingumo, pagrįstų įrodymų rinkimo, grįžtamojo ryšio ir refleksyvumo, tvarios ir pasidalytos lyderystės mokymuisi, konfidencialumo bei tolerancijos.

III SKYRIUS

VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO MODELIS

9. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo modelis sudarytas iš vertinimo sričių, kurios detalizuojamos temomis, o šios skaidomos į rodiklius. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo modelio sandara pateikta 1 priede.

10. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo modelį sudaro keturios vertinimo sritys, susijusios priežastiniais ryšiais: rezultatai, ugdymas (is) ir ugdytinių patirtys, ugdymo (si) aplinkos, lyderystė ir vadyba. Kaip atskira sritis neišskirta Mokyklos kultūra, jos aspektai aprašyti rezultatus lemiančiose srityse.

11. Pirmoji sritis – rezultatai. Vertinant šią sritį, siekiama išsiaiškinti, kas pasiekama ugdant kiekvieną ugdytinį ir kokie yra apibendrinti Mokyklos veiklos rezultatai, taip pat suvokti rezultatų kaitą – ugdytinių ir Mokyklos pažangą.

12. Antroji sritis – ugdymas (is) ir ugdytinių patirtys – lemia ugdymo rezultatus dviem ugdymo proceso aspektais: formaliuoju ugdymu ir Mokyklos gyvenimu, visomis Mokyklos įgyjamomis ugdytinių patirtimis, įskaitant Mokyklos kultūros poveikį („paslėptoji ugdymo programa“). Vertinant šią sritį, siekiama išsiaiškinti, kaip planuojamas ir organizuojamas ugdymas ir ką Mokyklos patiria ugdytiniai.

13. Trečioji sritis - ugdymo (si) aplinkos – akcentuoja fizinių ir virtualių ugdymosi aplinkų reikšmę ugdymui. Vertinant šią sritį, pabrėžiamas aplinkų kūrimo ir ugdymo ryšys, ugdymo proceso dalyvių įtraukimas į erdvių bendrakūrą. Vadovaujamosi atviro Mokyklos – „ugdymosi be sienų“, neformalių mokymosi bendruomenių ir nuolatinio mokymosi idėjomis.

14. Ketvirtoji sritis – lyderystė ir vadyba – akcentuoja, kiek nuosekliai ir darniai veikia visa Mokyklos bendruomenė, siekdama ugdytinių pažangos ir pasiekimų ir asmenybės brandos (ūgties). Vertinama, kaip Mokyklos bendruomenėje susitariama dėl veiklos perspektyvos, kokiomis nuostatomis grindžiama bet kuri vykstanti veikla, kaip siekiama asmeninio profesinio meistriškumo.

15. Kiekvienoje srityje išskirtos temos, apibrėžiančios Mokyklos kokybės kryptis, ir rodikliai, nusakantys Mokyklos kokybės matmenį.

16. Kiekvienam rodikliui paaiškinti pateikiami raktiniai žodžiai, lakoniškai apibūdinantys esminius rodikliui priskirtų Mokyklos veiklos aspektų kokybės kriterijus.

17. Raktiniams žodžiams teikiamas konkretesnis požymių, liudijančių tam tikru rodikliu įvardytų reiškinių kokybę, aprašymas, vadinamas detaliuoju rodiklio aprašymu arba iliustracija.

18. Detaliajame rodiklio aprašyme nurodytas pageidaujamas, idealus Mokyklos veiklos būvis, atitinkantis aukščiausią kokybę.

V SKYRIUS

VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO ORGANIZAVIMAS

19. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas yra vadybos ciklo dalis. Įsivertinimo principai įpareigoja Lopšelio-darželio vadovą, pavaduotoją ugdymui, pedagogus veikti kartu tariantis su ugdytiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) dėl ugdytinių siektinų vertybių, jų pažangos ir pasiekimų gerinimo, kuriant pasitikėjimo ir pagarbos vieni kitiems atmosferą.

20. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimą inicijuoja Mokyklos vadovas.

21. Mokyklos veiklos įsivertinimo sritis, atlikimo metodiką pasirenka Mokyklos taryba, veiklos kokybės įsivertinimo grupės teikimu.

22. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo grupė suplanuoja ir įgyvendina Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimą. Visi Mokyklos bendruomenės nariai atsakingai dalyvauja įsivertinime ne tik pateikdami ar rinkdami duomenis, bet ir reflektuoja juos ir prisiima atsakomybę už Mokyklos veiklos tobulinimo procesus ir sprendimų įgyvendinimą.

23. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas gali būti atliekamas šiais būdais:

23.1. platusis (arba visuminis) įsivertinimas. Jo metu, atsižvelgus į įstaigos tipą, jos kontekstą, Mokyklos bendruomenė vertina visas sritis, temas ir rodiklius remdamasi detaliuosiuose rodiklių aprašymuose patektu aukščiausiu kokybės būviu. Vertinimo rezultatai gali tapti atspirties tašku gilesniam teminiam ar iškilusios problemos tyrimui;

23.2. teminis įsivertinimas. Teminiam įsivertinimui pasirenkama sritis ar tema ar siauresnis veiklos aspektas atidesniam kokybės būvio tyrinėjimui. Teminis vertinimas gali būti atliekamas be išankstinės nuostatos, kas konkrečiai ir kodėl Mokyklos bendruomenei nepatinka; juo iš pradžių siekiama konstatuoti padėtį, o, surinkus pakankamai įrodymų, interpretuojama ir vertinama pasirinktoji tema;

23.3. iškilusios Mokyklos problemos analizė. Problemos analizė pradedama problemos, išreiškiančios neatitikimą tarp esamos ir pageidaujamos padėties, identifikavimu. Problemos tyrimą gali suponuoti ugdytinių socialinė, emocinė ir elgesio raida bei kompetencijų raiška, rizikos veiksniai, plačiojo (visuminio) įsivertinimo ar bendruomenės narių struktūruotos diskusijos apie esamą kokybės padėtį Mokyklos išvados ir pan. Problemos analizės tikslas – surinkti duomenis, atskleidžiančius nepasitenkinimą keliančios situacijos priežastis, ir remiantis jais, pateikti problemos sprendimo būdą.

24. Atliekant Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimą, yra renkami patikimi duomenys, pasirenkant tinkamus socialinio tyrimo metodus.

25. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimui plačiai taikomi antrinių duomenų šaltiniai: kiekybiniai Mokyklos stebėsenos duomenys, ugdytinių pažangos duomenys, pedagogų ir vadovų įsivertinimo ir atestacijos duomenys, įvairių Mokyklos vykdytų apklausų ir tyrimų duomenys ir kt.

Šie duomenys papildo įsivertinimo metu tiesiogiai gautus duomenis, naudojami analizuojant situaciją ir grindžiant sprendimus dėl darbo kokybės bei tobulinimo kryptių.

VI SKYRIUS

VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO ORGANIZAVIMO ETAPAI

26. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo grupei rekomenduojama įgyvendinti penkis įsivertinimo proceso etapus:

26.1. pasirengimo etapas. Jo metu diskutuojama ir priimamas bendras sprendimas dėl pagrindinio motyvo pasirinkti tam tikrus įsivertinimo aspektus, dėl įsivertinimo atlikimo būdo, dėl probleminio vertinimo klausimo formulavimo;

26.2. įsivertinimo plano parengimo etapas. Jo metu apibrėžiami Mokyklos įsivertinimo tikslai, numatomi dalyviai ir jų funkcijos, duomenų šaltiniai, respondentų grupės, sukonkretinami rodiklio detaliojame aprašyme nurodyti kokybės požymiai pagal Mokyklos kontekstą, numatomi duomenų interpretavimo kriterijai, parengiamas vertinimo eigos planas, numatoma, kas ir kaip pasinaudos vertinimo rezultatais;

26.3. įsivertinimo instrumento (-ų) parengimo etapas. Jo metu pasirenkami, parengiami arba pritaikomi įsivertinimo instrumentai. Rengiant įsivertinimo instrumentą (us), nustatomos respondentų grupės, jos instruktuojamos ir motyvuojamos įsivertinimo duomenims teikti. Aptariama, kokie jau esantys Mokyklos duomenys bus panaudoti įsivertinimui;

26.4. įsivertinimo atlikimo etapas. Jo metu surenkami patikimi duomenys ir informacija. Gauti duomenys analizuojami, interpretuojami, reflektuojami, aptariami su respondentų grupėmis ir suformuluojamos išvados. Numatoma, kaip įsivertinimo duomenis panaudoti bendruomenės sprendimams ir išipareigojimams dėl veiklos tobulinimo;

26.5. atsiskaitymo ir informavimo etapas. Jo metu parengiama veiklos kokybės įsivertinimo ataskaita. Ataskaitoje pateikiami veiklos kokybės įsivertinimo apibendrinti duomenys, jų analizė, suformuluojamos įsivertinimo išvados ir rekomendacijos Mokyklos veiklos kokybei tobulinti. Apie Mokyklos veiklos kokybės apibendrintus įsivertinimo rezultatus ir tobulinimo kryptis informuojama Mokyklos bendruomenė, Mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, dalyvių susirinkimas (savininkas), kiti suinteresuoti asmenys. Konkretūs įsivertinimo metu gauti duomenys yra konfidenciali Mokyklos informacija.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Veiklos kokybės įsivertinimas ir tobulinimas yra tarpusavyje susiję priežasties ir pasekmės ryšiais, daro įtaką vienas kitam. Mokyklos kaip pradinį tašką gali pasirinkti tobulinimo aspektą, o vėliau įsivertinti taikytų priemonių naudingumą ir atvirkščiai pradėti nuo įsivertinimo ir pereiti prie tobulinimo veiksmų. Tobulinimo ir vertinimo ciklas paprastai siejamas su Mokyklos strateginio planavimo ciklu.

28. Veiklos kokybės įsivertinimo rezultatai yra pagrindas bendru sutarimu priimti sprendimus dėl pasiektos veiklos kokybės, dėl pasiektos pažangos ir dėl ugdytinių socialinio, emocinio ir dorovinio ugdymo, jų ugdymosi pažangos bei Mokyklos veiklos kokybės tobulinimo.

29. Mokyklos taryba analizuoja veiklos kokybės įsivertinimo rezultatus ir priima sprendimus dėl veiklos tobulinimo.

30. Mokyklos informaciją apie veiklos kokybės įsivertinimo apibendrintus rezultatus ir tobulinimo kryptis skelbiam viešai atsiskaitydama visuomenei apie siekiamas vertybes ir pažangą.

31. Veiklos kokybės įsivertinimo rezultatai yra pagrindas bendru sutarimu priimti sprendimus dėl pasiektos veiklos kokybės, dėl pasiektos Mokyklos pažangos ir dėl vaikų socialinio, emocinio ir dorovinio ugdymo, jų mokymo (si) pažangos ir pasiekimų bei Mokyklos veiklos kokybės tobulinimo.
